

Fornyings-, administrasjons- og
kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 2012/0201-2

Dato: 16.04.2012

Høring - forslag om å øke klagegebyret i Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA)

Konkurransetilsynet viser til brev fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) (udatert) der forslag om endring i forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser sendes på høring.

FAD foreslår at det skal koste 1 000 kroner å få behandlet klager på ulovlige direkte anskaffelser og 8 000 kroner for øvrige klager. Bakgrunnen for forslaget er at antall nye saker til KOFA de siste årene har økt vesentlig, samtidig som sakene har blitt mer komplekse. Dette har medført at KOFA i dag er i en vanskelig situasjon både med hensyn til saksbehandlingstid, restanser og økonomi. Departementet mener derfor at det er nødvendig å vurdere å øke klagegebyret for å sikre at KOFA skal kunne ivareta brukernes behov for raske og grundige avgjørelser.

KOFA er et nasjonalt klageorgan som tar stilling til om en offentlig oppdragsgiver har brutt regelverket for offentlige innkjøp. Sekretariatet til nemnda er administrativt underlagt Konkurransetilsynet. Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn god kunnskap om KOFAs økonomiske situasjon.

Selv om KOFA og Konkurransetilsynet håndhever to ulike regelsett, er hovedformålet det samme: effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Effektiv håndheving av innkjøpsregelverket er viktig for å sikre integritet i forbindelse med offentlige innkjøp. Å fremme integritet bidrar blant annet til å hindre økonomisk kriminalitet, som for eksempel korrupsjon og ulovlig samarbeid ved anbud.

Ifølge SSB utgjør det samlede innkjøp av varer og tjenester for offentlig sektor om lag 380 milliarder kroner i 2010. De offentlige innkjøpene utgjorde 15,1 prosent av bruttonasjonalproduktet. I 2011 hadde KOFA et budsjett på om lag 12 millioner kroner.

OECD anbefaler i sin "Recommendation of the Council on Enhancing Integrity in Public Procurement" fra 2008 at:

"Member countries should handle complaints from potential suppliers in a fair and timely manner" og at

"Governments should ensure that potential suppliers have effective and timely access to review systems of procurement decisions and that these complaints are promptly resolved."

For å sikre at anskaffelsesregelverket håndheves på en effektiv og forsvarlig måte – i samsvar med ovennevnte anbefaling fra OECD – er det behov for at KOFA tilføres ytterligere ressurser. En innføring av et klagegebyr på 1000 kroner for mulige ulovlige direkte anskaffelser samt en økning av behandlingsgebyret for øvrige saker til 8000 kroner vil i utgangspunktet kunne bidra til dette.

På den annen side vil de foreslåtte endringene kunne ha uheldige virkninger, ettersom terskelen for å melde en sak til KOFA blir høyere. KOFA kan på denne måten miste sin status som et lavterskeltilbud, noe som igjen kan bidra til at nemda mottar færre klager og regelverket blir mindre effektivt. Dette gjelder særlig forslaget om å innføre et gebyr på 1000 kroner for klager fra tredjeparter som mener at det foreligger en ulovlig direkte anskaffelse. Det er sannsynlig at flere i denne gruppen ikke vil ta kostnaden med å bringe saken inn for KOFA. Følgelig vil det kunne bli vanskeligere for klagenemda å få kunnskap om en av de mest alvorlige formene for brudd på innkjøpsregelverket. Sistnevnte tilsier i seg selv at forslaget bør forkastes.

Når det gjelder øvrige saker, der klagen fremsettes av en part, kan et visst gebyr forsvares. Tilsynet er imidlertid spørrende til om et gebyr på 8.000 er for høyt, og mener at det bør vurderes et lavere gebyr for å legge til rette for at KOFA forblir et lavterskeltilbud.

Med hilsen

Christine B. Meyer
konkurransedirektør

Kjell Jostein Sunnevåg
direktør eksterne relasjoner